

Preduzetnički informator

Broj Jul/1-2013

Bitne informacije za preduzetnike, d.o.o. i poljoprivredne proizvođače!

Sadržaj novog broja Preduzetničkog informatora:

IZMENE I DOPUNE ZAKONA O PORESKOM POSTUPKU I PORE- SKOJ ADMINISTRACIJI

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji je objavljen u "Službenom glasniku RS" br. 47/2013 od 29. maja 2013. godine, a stupio je na snagu 30. juna 2013. godine, a u ovom broju iznosimo najvažnije novine koje donose ove izmene i dopune.

⇒ strana 1

NASTAVAK OBavljanja delatnosti u formi privrednog društva (PROMENA PRAVNE FORME PREDU- ZETNIKA U PRIVREDNO DRUŠTVO)

Preduzetnik može doneti odluku o nastavku obavljanja delatnosti u formi privrednog društva (najčešće je to društvo sa ograničenom odgovornošću).

⇒ strana 2

IZMENA UGOVORENIH USLOVA RADA PREMEŠTAJ NA DRUGE POSLOVE

Poslodavac može zaposlenom da ponudi aneks ugovora o radu radi premeštaja na drugi odgovarajući posao, zbog potreba procesa i organizacije rada.

⇒ strana 5

UTVRĐENA JE JEDINSTVENA TARIFA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA NAKNADU ZA JAVNO SAOPŠTAVANJE MUZIČKIH DELA, INTERPRETACIJA I FONOGRAMA

Tarifu za ostvarivanje prava na naknadu za javno saopštavanje muzičkih dela, interpretacija i fonograma je objavljena u "Službenom glasniku RS" br. 45/13, stupila je na snagu 25. maja 2013. godine i važi do 01. januara 2014. godine.

⇒ strana 6

UKINUTA JE OBAVEZA PLAĆANJA POREZA NA POKLON PRAVNIM LICIMA KOJIMA PRIHODI PO TOM OSNOVU ULAZE U OSNOVICU ZA OPOREZNANJE POREZOM NA DOBIT PRAVNICH LICA

⇒ strana 5

IZMENE I DOPUNE ZAKONA O PORESKOM POSTUPKU I PORESKOJ ADMINISTRACIJI

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji je objavljen u "Službenom glasniku RS" br. 47/2013 od 29. maja 2013. godine, a stupio je na snagu 30. juna 2013. godine.

Najvažnije novine koje donose ove izmene i dopune su:

- Poreska uprava je nadležna u poslovima izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova, kontrole menjačkih poslova i kontrole deviznog poslovanja koji su bili u nadležnosti Deviznog inspektorata.
- Poreska uprava je nadležna za pokretanje i vođenje poreskoprekršajnog postupka u pogledu javnih prihoda koje naplaćuje Poreska uprava.
- Akti koje daje ministar nadležan za poslove finansija su obavezni u postupanju Poreske uprave u poreskom postupku.
- Organ, organizacija ili drugo lice nadležno za upis u propisani registar lica koja obavljaju određenu delatnost ne može brisati lice iz propisanog registra bez dokaza o prestanku poreskih obaveza koji izdaje nadležni poreski organ, ne starijeg od pet dana u momentu podnošenja zahteva za brisanje iz propisanog registra.
- Počev od 01. januara 2014. godine uvodi se nova pojedinačna poreska prijava za poreze i doprinose koji se obračunavaju na prihode po odbitu koja sadrži zbirne podatke o obračunatim porezima i doprinosima na nivou isplatioca prihoda, kao i podatke na nivou primaoca prihoda, koja će se isključivo podnosi u elektronskom obliku pre svake isplate zarade, naknade zarade i drugih prihoda.

Nastavak na 2. strani

**Ovde možete
čitati komentare i
objašnjenja važnih zakon-
skih promena odnosno propisa
koja će olakšati vaše poslovanje!**

- Takođe, od 01. januara 2014. godine nalog za prenos novčanih sredstava kojima poreski obveznik daje nalog poslovnoj banci za plaćanje poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada, odnosno drugih primanja sadrži poziv na broj odobrenja za plaćanje ukupnog iznosa po tom osnovu a koji je dodeljen od strane Poreske uprave.
- Definisana je Informativna poreska prijava kao izveštaj koji sadrži podatke od značaja za utvrđivanje poreske obaveze podnosioca te prijave. Definisani su i podaci koje sadrži prijava i to su: podaci o imovini u vrednosti većoj od 35.000.000 dinara, o statusnim promenama, o poslovnim aktivnostima, o novčanim transakcijama lica koje podnosi informativnu poresku prijavu.
- Utvrđene su kazne za nepodnošenje informativne poreske prijave i citiramo član 39. Zakona koji glasi: "Poreski obveznik - pravno lice, odnosno preduzetnik koji Poreskoj upravi ne podnese informativnu poresku prijavu kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u visini od 3% ukupnog prihoda ostvarenog za prethodnu poslovnu godinu." U članu 42. Zakona su utvrđene kazne za fizička lica: "Poreski obveznik - fizičko lice koje Poreskoj uprave ne podnese informativnu poresku prijavu ili u njoj ne navede svu svoju imovinu, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u visini od 3% tržišne vrednosti neprijavljene imovine."
- Izvršeno je preciziranje načina obračuna kamate na iznos manje i više plaćenog poreza koji se obračunava i plaća po stopi koja je jednaka godišnjoj referentnoj stopi Narodne banke Srbije uvećanoj za deset procentnih poena, primenom prostog interesnog računa od sto.
- Izvršeno je preciziranje postupka dostavljanja akata, tako da ukoliko se dostavljanje poreskog akta vrši lično, poreski akt smatra se dostavljenim danom prijema poreskog akta od strane poreskog obveznika ili ovlašćenog lica, što se potvrđuje potpisom. Kada se dostavljanje vrši preko pošte, poreski akt smatra se dostavljenim po isteku roka od 15 dana od dana predaje poreskog akta pošti.
- **Poresku prijavu dužni su da potpisuju poreski punomoćnik ili drugo lice koje je poreski obveznik ovlastio za podnošenje poreske prijave, zakonski zastupnik i zastupnik po službenoj dužnosti. ■**

NASTAVAK OBAVLJANJA DELATNOSTI U FORMI PRIVREDNOG DRUŠTVA

(PROMENA PRAVNE FORME PREDUZETNIKA U PRIVREDNO DRUŠTVO)

Članom 92. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS" br. 36/2011 i 99/2011) je regulisano da preduzetnik može doneti odluku o nastavku obavljanja delatnosti u formi privrednog društva (najčešće je to društvo sa ograničenom odgovornošću).

Na osnovu te odluke vrši se istovremeno brisanje preduzetnika iz registra privrednih subjekata i registracija osnivanja privrednog društva. Novoosnovano privredno društvo preuzima sva prava i obaveze preduzetnika nastale iz poslovanja do trenutka osnivanja tog privrednog društva. Bez obzira na to nakon gubitka svojstva preduzetnika, to fizičko lice ostaje odgovorno celokupnom svojom imovinom za sve obaveze nastale u vezi sa obavljanjem delatnosti koje su nastale do trenutka brisanja preduzetnika iz registra.

Nastavak obavljanja delatnosti u formi privrednog društva se registruje u Agenciji za privredne registre podnošenjem sledeće dokumentacije:

- registraciona prijava brisanja preduzetnika iz Registra privrednih subjekata,
- dokaz o uplati naknade za brisanje preduzetnika,
- odluka o nastavku obavljanja delatnosti u formi privrednog društva i druga potrebna dokumentacija koja je zakonom propisana za osnivanje odgovarajuće forme privrednog društva,
- dokaz o uplati odgovarajuće takse za osnivanje privrednog društva.

Promena se registruje u roku od 15 dana od donošenja odluke o nastavku obavljanja delatnosti u formi privrednog društva.

Nastavak na 3. strani

PREDUZETNIK ILI PRIVREDNO DRUŠTVO?

Razlozi za organizovanje preduzetnika u privredno društvo

Promena pravne forme preduzetnika u privredno društvo preporučuje se preduzetnicima koji razvijaju svoju privrednu delatnosti i imaju veliki prihod.

Razlike između preduzetnika i privrednog društva, kao privrednih subjekata su brojne. Najbitnije razlike su sledeće:

Odgovornost

Preduzetnik: odgovara neograničeno za obaveze radnje celokupnom imovinom, znači i imovinom radnje i ličnom imovinom.

Društvo s ograničenom odgovornošću(u daljem tekstu DOO): članovi društva ne odgovaraju za obaveze društva osim u slučajevima predviđenim članom 18. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS" br. 36/2011 i 99/2011). Član društva odgovara za obaveze društva ako zloupotrebi pravilo o ograničenoj odgovornosti, naročito ako:

- 1) upotrebi društvo za postizanje cilja koji mu je inače zabranjen;
- 2) koristi imovinu društva ili njome raspolaže kao da je njegova lična imovina;
- 3) koristi društvo ili njegovu imovinu u cilju oštećenja poverilaca društva;
- 4) radi sticanja koristi za sebe ili treća lica umanji imovinu društva, iako je znalo ili moralo znati da društvo neće moći da izvršava svoje obaveze.

Mogućnost dokapitalizacije

Preduzetnik nema mogućnosti za povećanje kapitala radnje pristupanjem novih članova, dok DOO ima mogućnost pristupanjem novih članova da uveća kapital društva. Mogućnost dokapitalizacije DOO je naročito bitno, kada strano pravno ili fizičko lice želi ulagati u već postojeći DOO, što je osnovni oblik stranih ulaganja.

Mogućnost zasnivanja radnog odnosa osnivača

Prema najnovijim zakonskim propisima i Preduzetnik može da se opredeli da počev od 1. jula 2013. godine isplaćuje ličnu zaradu kao svoje mesečno lično primanje. što predstavlja novinu jer time se menja dosadašnje rešenje koje je stvaralo veliku razliku u visini poreskog opterećenja između preduzetnika i vlasnika privrednog društva, koji je i do sada kao osnivač DOO mogao da zasnuje radni odnos u privrednom društvu čiji je član.

Važno je napomenuti, da na osnovu član 37a. Zakona o porezu na dohodak građana: Preduzetnicima se u rashode u poreskom bilansu priznaje lična zarada preduzetnika samo ako je i isplaćena.

Podsećamo, da ukoliko preduzetnik (koji vodi poslovne knjige) nije se opredelio da sebi isplaćuje ličnu zaradu, i dalje mu se obračunavaju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje na oporezivu dobit.

Porez na dobit

Preduzetnici: Oporezivi prihod od samostalne delatnosti je oporeziva dobit. Oporeziva dobit utvrđuje se u poreskom bilansu uskladišnjanjem dobiti iskazane u bilansu uspeha, sačinjenom u skladu sa propisima kojima se uređuje ova oblast. Stopa poreza na prihode od samostalne delatnosti iznosi 10%.

DOO: Osnovica poreza na dobit pravnih lica je oporeziva dobit. Oporeziva dobit utvrđuje se u poreskom bilansu uskladišnjanjem dobiti obveznika iskazane u bilansu uspeha, koji je sačinjen u skladu sa važećim propisima. Troškovi zarada, odnosno plata, priznaju se u iznosu obračunatom na teret poslovnih rashoda. Stopa poreza na dobit pravnih lica iznosi 15%.

Poreski tretman neto dobiti

Preduzetnik: ukupno ostvaren neto prihod po godišnjem računu preduzetnik može podići sa tekućeg računa radnje za svoje potrebe, bez plaćanja poreza po odbitku. Međutim, ukupno ostvareni neto prihod preduzetnika (bez obzira da li je to podigao za svoje potrebe ili nije), ulazi u osnovicu za godišnji porez na dohodak građana.

DOO: Osnivač privrednog društva ostvarenu neto dobit može podići samo kao dividendu uz plaćanje po odbitku 15% poreza na prihode od kapitala. Međutim, neto dobit DOO, kao ni podignuta dividenda ne ulaze u godišnji porez na dohodak građana.

Upravo, ova razlika je često motiv, da preduzetnici izvrše promenu pravne forme preduzetnika u formu DOO.

Nastavak na 4. strani

PORESKI ASPEKT PROMENE PRAVNE FORME PREDUZETNIKA U FORMU DOO

Naglašavamo da u slučaju promene pravne forme preduzetnika u formu DOO, naročito ako je Preduzetnik obveznik PDV, potrebno je detaljno poznavanje Zakona o PDV, Zakona o porezima na imovinu i drugih zakona i propisa u vezi brisanja preduzetničke radnje i otvaranja DOO(promene pravne forme preduzetnika). U nastavku navodimo samo najbitnije informacije, koji su isključivo informativnog karaktera ne smeju se smatrati dovoljnim temeljom za donošenje poslovnih, finansijskih i ličnih odluka.

PDV

Promenom pravne forme preduzetnika u DOO, kada celokupna imovina Radnje prelazi u imovinu DOO, ne postoji promet dobara između Radnje i DOO, koja bi bila predmet oporezivanja porezom na dodatu vrednost, uz ispoštovanje sledećih zakonskih odredaba:

Stavom 1. tačke 1) člana 6. Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Sl. glasnik RS", br. 84/2004, 86/2004 - ispr., 61/2005, 61/2007 i 93/2012) predviđeno je sledeće:

"Smatra se da promet dobara i usluga, u smislu ovog zakona, nije izvršen kod:

1) prenosa celokupne ili dela imovine, sa ili bez naknade, ili kao ulog, ako je sticalac poreski obveznik ili tim prenosom postane poreski obveznik i ako produži da obavlja istu delatnost"

Delom imovine iz stava 1. tačka 1) ovog člana smatra se celina kojom se omogućava samostalno obavljanje delatnosti sticaoca dela imovine. Kod prenosa celokupne ili dela imovine iz stava 1. tačka 1) ovog člana smatra se da sticalac stupa na mesto prenosioca.

Na osnovu tačke 2) člana 2. Pravilnika o utvrđivanju prenosa celokupne ili dela imovine, sa ili bez naknade, ili kao ulog, kod kojeg se smatra da promet dobara i usluga nije izvršen (Sl.glasnik RS br. 118/2012): Prenos celokupne imovine kod kojeg se, u smislu člana 6. stav 1. tačka 1) Zakona, smatra da promet dobara i usluga nije izvršen je prenos celokupne imovine kod nastavka obavljanja delatnosti preduzetnika u formi privrednog društva, u skladu sa Zakonom kojim se uređuju privredna društva.

Brisanje Radnje iz registra obveznika PDV

Preduzetnik ako odluči da promeni pravnu formu preduzetničke radnje u pravnu formu DOO, potrebno je da predaje zahtev za brisanje iz registra obveznika PDV. U vezi brisanja Radnje iz obveznika PDV, skrećemo Vam pažnju na ispoštovanje odredaba Zakona o PDV. O ovoj temi detaljno smo pisali u Preduzetničkom informatoru oktobar/1-2012 pod naslovom: "Izmene u vezi sa brisanjem obveznika iz evidencije PDV".

U pogledu PDV ne postoji pravni kontinuitet. Radnja se briše iz registra obveznika PDV, sastavlja poresku prijavu za poslednji poreski period i shodno tome uplaćuje PDV. Ako Radnja ima više uplaćenog PDV, mora zahtevati povraćaj više plaćenog PDV. Znači, višeplaćeni PDV ne može se preneti na novoosnovani DOO. Novoosnovano privredno društvo (DOO) sa novim matičnim brojem i PIB-om podnosi Evidencionu prijavu nadležnom poreskom organu, na osnovu čega Poreska uprava obvezniku izdaje Potvrdu o izvršenom evidentiranju za PDV.

Porez na prihod od samostalne delatnosti i porez na dobit pravnih lica

Preduzetnik je dužan da sastavi godišnji finansijski izveštaj, poresku prijavu i poreski bilans za Radnju za utvrđivanje konačne poreske obaveze za period od 1. januara tekuće godine do dana brisanja Radnje iz registra APR i dostaviti ih nadležnoj Poreskoj upravi sa kompletom dokumentacijom u zakonskom roku. Ako postoji razlika za povraćaj, traži se od Poreske uprave povraćaj više plaćenog poreza na osnovu pismenog zahteva, znači ne može se koristiti za umanjenje akontacije poreza na dobit novoosnovanog DOO.

Novoosnovani DOO podnosi nadležnoj Poreskoj upravi poresku prijavu na Obrascu PDP za akontaciono utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica u zakonskom roku za period od osnivanja DOO do kraja poslovne godine.

Neiskorišćeni poreski kredit koje je ostvarila Radnja, ne mogu se prenosi na novoosnovano privredno društvo, ni gubici iz poreskog bilansa Radnje ne mogu se koristiti za umanjenje oporezive dobiti DOO. Obaveze preduzetnika (Radnje) preuzima privredno društvo (DOO), ali za te preuzete obaveze i dalje celokupnom svojom imovinom odgovara raniji preduzetnik.

Nastavak na 5. strani

Popis

Radnja sastavlja popis imovine i obaveza sa danom brisanja Radnje iz registra APR. Otvaranje poslovnih knjiga novoosnovanog DOO može se izvršiti na osnovu ovog popisa. Bitno je istaći, da se nenaplaćena potraživanja Radnje mogu prenositi na DOO, sem potraživanja za više plaćen porez na dobit i prethodni PDV.

Obaveze Radnje, koje nisu isplaćene do dana brisanja Radnje, isto se mogu prenositi u DOO. Obaveze preduzetnika (Radnje) preuzima privredno društvo (DOO), ali za te preuzete obaveze i dalje celokupnom svojom imovinom odgovara raniji preduzetnik.

Prenos gore navedenih potraživanja i obaveza u novoosnovani DOO se sprovodi na osnovu Potvrde o pravnom sledbeništvu, koji se može tražiti od Agencije za privredne registre, a zove se: Potvrda o promeni pravne forme iz pretuzetničke radnje u privredno društvo. Visina naknade za izdavanje ove potvrde je 1.500,00 dinara po privrednom subjektu. Na osnovu ove Potvrde moguće je preuzeto potraživanje iz Radnje naplatiti na tekući račun DOO, kao i isplata preuzetih obaveza Radnje sa tekućeg računa DOO. ■

IZMENA UGOVORENIH USLOVA RADA PREMEŠTAJ NA DRUGE POSLOVE

U članu 171. stav 1. tačka 1. Zakona o radu ("Službeni glasnik RS" br. 24/05, 61/05, 54/09 i 32/13) regulisano je da poslodavac može zaposlenom da ponudi aneks ugovora o radu radi premeštaja na drugi odgovarajući posao, zbog potreba procesa i organizacije rada. Odgovarajućim poslom se smatra posao za čije se obavljanje zahtevaju ista vrsta i stepen stručne spreme koji su utvrđeni ugovorom o radu.

Prema tome, poslodavac je dužan da zaposlenog premesti na poslove za čije se obavljanje zahteva ista vrsta i stepen stručne spreme koji su utvrđeni ugovorom o radu zaključenim sa zaposlenim.

U članu 172. stav 1. Zakona o radu je regulisano da je poslodavac dužan da uz ponudu za zaključivanje aneksa ugovora, zaposlenom u pisanim oblicima dostavi i razloge za ponudu, rok u kojem zaposleni treba da se izjasni o ponudi i pravne posledice koje mogu da nastanu odbijanjem ponude.

Kada je razlog za ponudu za premeštaj zaposlenog na druge odgovarajuće poslove potreba procesa i organizacije rada, poslodavac je dužan da obrazloži koje su promene u procesu i organizaciji rada razlog za ponudu aneksa ugovora o radu npr. povećani obim posla na poslovima na kojima se zaposleni premešta i istovremeno smanjeni obim posla na poslovima na kojima zaposleni radi, racionalnije korišćenja radnih kapaciteta zaposlenog, promena pravilnika o organizaciji i sistematizaciji i drugo. Mišenjem Ministarstva rada zapošljavanja i socijalne politike broj 011-00-975/26-07 od 06.09.2006. godine je navedeno: "Samо pozivanje poslodavca u razlozima za ponudu aneksa "na potrebe procesa i organizacije rada" nije dovoljno da se zaposlenom ponudi aneks ugovora o radu jer sama potreba ponude aneksa ugovora o radu treba da se detaljnije obrazloži, a u cilju spečavanja zloupotreba diskrecionog prava poslodavca da zaposlenom ponudi izmenu ugovorenih uslova rada po ovom osnovu. ■

UKINUTA JE OBAVEZA PLAĆANJA POREZA NA POKLON PRAVNIM LICIMA KOJIMA PRIHODI PO TOM OSNOVU ULAZE U OSNOVICU ZA OPOREZIVANJE POREZOM NA DOBIT PRAVNIH LICA

Članom 14. stav 4. tačka 3) Zakona o porezima na imovinu regulisano je da se poklonom ne smatra prihod pravnog lica koji se uključuje u obračun osnovice za oporezivanje porezom na dobit pravnih lica, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oporezivanje dobiti pravnih lica. Ova odredba zakona je doneta Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezima na imovinu ("Službeni glasnik RS" br. 47/2013) koji je stupio na snagu i primenjuje se od 30. maja 2013. godine. Na ovaj način ukinuto je dvostruko oporezivanje prihoda, porezom na poklon po stopi od 2,5% po Zakonu o porezima na imovinu i porezom na dobit po stopi od 15% po Zakonu o porezu na dobit pravnih lica. ■

UTVRĐENA JE JEDINSTVENA TARIFA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA NAKNADU ZA JAVNO SAOPŠTAVANJE MUZIČKIH DELA, INTERPRETACIJA I FONOGRAMA

Zavod za intelektualnu svojinu je doneo Tarifu za ostvarivanje prava na naknadu za javno saopštavanje muzičkih dela, interpretacija i fonograma koja je objavljena u "Službenom glasniku RS" br. 45/13, stupila je na snagu 25. maja 2013. godine i važi do 01. januara 2014. godine.

Tarifom se utvrđuju visina i način utvrđivanja autorske naknade i naknade za interpretatore i proizvođače fonograma, koju korisnici muzičkih dela, interpretacija i fonograma u Republici plaćaju po osnovu:

- javnog saopštavanja muzičkih dela, interpretacija i fonograma koji se emituju sa repertoara organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskih i srodnih prava i
- javnog saopštavanja muzičkih dela, interpretacija i fonograma sa nosača zvuka i nosača zvuka i slike iz repertoara organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskih i srodnih prava.

Repertoari organizacija čine repertoari SOKOJA (Organizacija muzičkih autora Srbije), OFPS (Organizacija proizvođača fonograma Srbije) i PI (Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava interpretatora). ■

**Háló Vajdasági Fejlesztési Alapítvány - Szabadka
Vojvodanska Fondacija za razvoj "Halo" - Subotica
Development Foundation of Vojvodina Halo - Subotica**

Age Mamužića 11, Subotica - Szabadka
Tel.: +381 24 557 015, Fax: +381 24 555 775
office@vfhalo.eu

Izdanje podržali:

Közigazgatási és
Igazságügyi
Minisztérium

Preduzetnički informator

Broj Jul/1-2013

**Bitne informacije za
preduzetnike, d.o.o. i
poljoprivredne
proizvođače**

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matrice srpske, Novi Sad
334.72
PREDUZETNIČKI informator = Vállalkozói tájékoztató /
glavni urednik Tivadar Bunford. - 2013, Jul/ 1-2013. - Subotica :
Vojvodanska Fondacija za razvoj "Halo", 2013-. - 30 cm
Mesečno. - Tekst na srp. i mađ. jeziku
ISSN 2217-9623
COBISS.SR-ID 272563463

**Ovde možete
čitati komentare i
objašnjenja važnih zakon-
skih promena odnosno propisa
koja će olakšati vaše poslovanje!**